

A NEMZETI RADIOAKTÍVHULLADÉK- TÁROLÓ ÜZEMELTETÉSI ENGEDÉLYKÉRELME

AZ ELJÁRÁS KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓJA

KÉSZÍTETTE:

ORSZÁGOS ATOMENERGIA HIVATAL

2017.

Kiadja az Országos Atomenergia Hivatal

1036 Budapest, Fényes Adolf u. 4.

Postacím: 1539 Budapest 114, Pf. 676

Telefon: 06-1-436-4801

e-mail: haea@haea.gov.hu

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS.....	4
2. A KÖZMEGHALLGATÁS SZERVEZÉSE, LEBONYOLÍTÁSA	5
A közmeghallgatás menete	6
3. ELŐZMÉNYEK.....	6
4. AZ ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁS ISMERTETÉSE.....	8
Kérelem.....	8
Jogszabályi előírások.....	8
Hatósági felülvizsgálat és értékelés.....	9
Az eljárás további menete	10

1. BEVEZETÉS

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény szerint atomenergia alkalmazása kizárólag a jogszabályokban meghatározott engedélyek birtokában és rendszeres hatósági ellenőrzés mellett történhet. A radioaktív hulladék-tároló létesítmény telephelyének vizsgálatához és értékeléséhez, telepítéséhez, létesítéséhez, üzemeltetéséhez, átalakításához, lezárásához, aktív és passzív intézményes ellenőrzéséhez szükséges biztonsági engedélyezés az Országos Atomenergia Hivatal (továbbiakban: OAH) feladata. Az OAH engedélyezési eljárásaiban szakhatóságként külön jogszabályban felsorolt más hatóságok is részt vesznek. Az OAH a nukleáris biztonsági, védettségi és biztosítéki követelmények teljesüléséért felelős. Energia-politikai kérdésekben hatásköre nincs, egy ilyen hatáskör megléte befolyásolná függetlenségét az atomenergia alkalmazásában érdekelttől.

A bátaapáti Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló (továbbiakban: NRHT) feladata az atomerőművi eredetű, szilárd halmazállapotú, kis és közepes aktivitású radioaktív hulladék végleges elhelyezése.

A létesítmény engedélyese, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (továbbiakban: RHK Kft.) kérelme alapján az OAH 2017. április 24-én elindította a bátaapáti Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló (továbbiakban: NRHT) üzemeltetési engedélyre irányuló államigazgatási eljárást. Ezen eljárás részeként az OAH közmeghallgatást tart.

A sok ügyfelet érintő és társadalmi szervezetek bekapcsolódásával megvalósuló közigazgatási eljárások lefolytatását elősegíti a közmeghallgatás, amely alkalmas arra, hogy az érdekeltek megismerhessék az eljárás tárgyát és menetét, valamint kifejthessék álláspontjukat, feltehessék kérdéseiket. Mindezek révén a közmeghallgatás a társadalmi párbeszéd hatékony fórumává válhat.

Ez az összefoglaló a közmeghallgatás lebonyolítását, a közmeghallgatás tárgyát képező engedélyezési eljárás előzményeit és folyamatát ismerteti a témában kevésbé járatos, az eljárási részleteket nem ismerő érdeklődők, ügyfelek számára, akik a közmeghallgatás lehetőségével élve szeretnék megismerni az üzemeltetési engedély jogi hátterét, az engedélyezési eljárás folyamatát, és ezekről kifejtetni álláspontjukat.

2. A KÖZMEGHALLGATÁS SZERVEZÉSE, LEBONYOLÍTÁSA

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény (továbbiakban: Atv.) 11/A. § (4) bekezdése értelmében radioaktív hulladék-tároló üzemeltetésének engedélyezésére irányuló eljárásban közmeghallgatást kell tartani. A közmeghallgatás helyéről és idejéről legalább öt nappal korábban hirdetményi úton, továbbá közhírré tétel útján (helyi lap, OAH honlap) értesíteni kell az érintetteket. A közmeghallgatásról a törvényes előírásoknak megfelelő jegyzőkönyv megírását segítő kép- és hangfelvétel is készül.

A közmeghallgatás lebonyolítási módjára a törvény nem tartalmaz előírásokat, a pártatlan lebonyolítás érdekében az OAH független, a levezetésben gyakorlattal rendelkező személyt bíz meg, aki az esemény elején ismerteti a közmeghallgatás és a hozzászólások rendjét, hogy minden érintett kifejtthesse álláspontját, feltehesse kérdéseit.

Az Atv. 11/A. § (1) bekezdése meghatározza az ügyfelek körét is a radioaktív hulladék-tárolók engedélyezési eljárásaiban.

Az NRHT üzemeltetési engedélykérelmére indított államigazgatási eljárásban ügyfélnek minősülnek:

- az NRHT üzemeltetési engedélyével rendelkező RHK Kft.,
- az engedélykérelem benyújtásakor érvényes biztonsági övezetben levő valamennyi ingatlan tulajdonosa, és az, akinek az ingatlanra vonatkozó jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték (Atv. 11/A. §),
- a környezetvédelmi törvény (1995. évi LIII. törvény) 98. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelő társadalmi szervezetek (jóllehet ezen szervezetek keresetét csak a környezetvédelmi hatóság által kiadott szakhatósági vélemény vonatkozásában indíthatnak a 4/2010. (X. 20.) Közigazgatási jogegységi határozat értelmében).

A közmeghallgatás tervezett időpontja **2017. június 8. (csütörtök) 16:00 óra**, helyszíne **Bátaapáti község Művelődési Házának nagyterme** (7146 Bátaapáti, Ady Endre utca 4.). A közmeghallgatáson bárki részt vehet.

A közmeghallgatás menete

- A közmeghallgatás megnyitása 16 órakor.
- A közmeghallgatás vezetője ismerteti a napirendet és a közmeghallgatásra vonatkozó szabályokat.
- Az NRHT engedélyese és egyben üzemeltetője, az RHK Kft. képviselője bemutatja az üzemeltetési engedélykérelem indokait és biztonsági megalapozását.
- Az OAH képviselője röviden ismerteti az előzményeket és az engedélyezési eljárás menetét.
- Ezt követően a megjelentek kérdéseket tehetnek fel az OAH, a megjelenő szakhatóságok és az RHK Kft. képviselőinek, röviden kifejtethetik véleményüket, álláspontjukat az engedélyezési eljárásról és annak általuk várt eredményéről.
- A felmerülő kérdésekre az előzőekben említett szervezetek képviselői a lehetőségeket figyelembe véve a helyszínen válaszolnak, és reagálnak az eljárás tárgyához tartozó véleményekre is. Amennyiben a kért információ bármilyen ok miatt nem elérhető a helyszínen, a kérdést föltevő személy, szervezet, a megadott elérhetőségén írásban kap választ az eljárás lezártaig.
- A kérdések megválaszolását követően az OAH ismerteti az engedélyezési eljárás további lépéseit.
- A közmeghallgatás legkésőbb 20 órakor befejeződik.

3. ELŐZMÉNYEK

Az NRHT feladata az atomerőművi eredetű szilárd halmazállapotú, kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok végleges elhelyezése. Az atomerőművi blokkok üzemeltetése során keletkező szilárd halmazállapotú hulladékok többségét 200 literes acélhordókban, tömörített formában tárolják, a folyékony hulladékot tartályokban gyűjtik az atomerőműben. A hulladékokat csak szilárd formában lehet véglegesen elhelyezni, ezért a végleges tárolóba történő szállítást megelőzően a folyékony hulladék szilárdítására is sor kerül még az atomerőműben. Az atomerőmű leszerelésekor is keletkezik folyékony halmazállapotú hulladék, melyet feldolgozott állapotban, szilárd halmazállapotban kell véglegesen elhelyezni, együtt az üzemviteli hulladékokkal.

Az NRHT-ban jelenleg az alábbi tevékenységeket végzik:

- a radioaktív hulladékot tartalmazó hulladékcsomagok fogadása;

- a hulladékcsomagok puffertárolása;
- a hordók behelyezése vasbeton konténerekbe (egy konténerbe 9 hordó kerül), illetve a konténerek térkitöltése betonnal;
- a feltöltött betonkonténerek felszín alatti végleges tárolása
- az üzemeltetés során esetlegesen keletkező folyékony hulladék cementezése;
- a hulladék átvételi követelményeknek való megfelelés ellenőrzése.

A hulladékcsomagok végleges elhelyezése a felszín alatt kialakított kamrákba történik. Jelenleg az I- K1 jelű kamrába helyezik el a szilárd radioaktív hulladékot tartalmazó vasbeton konténereket. Az üzemeltetéssel párhuzamosan folyik a további tárolókamrák kialakítása.

A hatékonyabb térkihasználás miatt egy új hulladékcsomag-elhelyezési koncepció kerül kialakításra a későbbiekben. Az új koncepció alkalmazását az I- K2 kamra üzembe helyezésével kezdik meg. Ennek során a vasbeton konténer helyett fémkonténert fognak alkalmazni, amely 4 db hordó befogadására alkalmas. A fémkonténerben az üres térrészt az atomerőműben keletkező folyékony radioaktív hulladékból képzett cementpéppel tervezik feltölteni. Az új típusú hulladékcsomagok bevezetésével a létesítményben folytatott tevékenységek köre csökken, mivel ezek előállítása az atomerőműben történik majd. Az így kialakított kompakt hulladékcsomagokat a tárolókamrákban kialakított vasbeton medencékbe fogják elhelyezni.

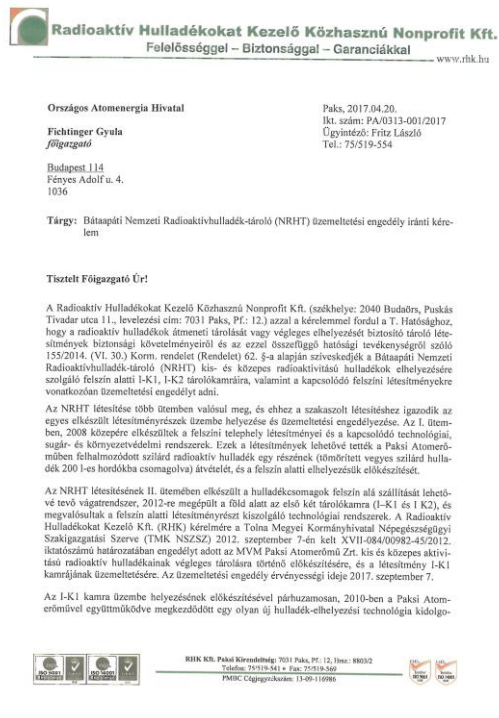
Az NRHT a radioaktív hulladékok átmeneti tárolását vagy végleges elhelyezését biztosító tároló létesítmények biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló 155/2014. (VI. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban Rendelet) értelmében 2014. július 1. óta tartozik az OAH felügyelete alá. A létesítmény üzemeltetési engedélyét 2012. szeptember 7-én a Tolna Megyei Kormányhivatal az XVII-084/0982-45/2012. sz. határozatban 5 évre adta ki.

Mivel a létesítmény üzemeltetési engedélye 2017. szeptember 7-ig érvényes, továbbá a K2 kamra üzembe helyezését is a 2017-es évre tervezik, az RHK Kft. a létesítmény üzemeltetőjeként és engedélyeseként az OAH, mint felügyelő hatóság részére benyújtotta az NRHT üzemeltetési engedély kérelmét.

4. AZ ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁS ISMERTETÉSE

Kérelem

Az RHK Kft. 2017. április 24-én nyújtotta be a „*Bátaapáti Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló (NRHT) üzemeltetési engedély iránti kérelem*” tárgyú engedélykérelmét.

Az RHK Kft. az engedélykérelemben az NRHT kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok végleges elhelyezésére szolgáló felszín alatti I-K1 és I-K2 tárolókamráira, valamint a kapcsolódó felszíni létesítményekre vonatkozóan kér üzemeltetési engedélyt. Az engedélykérelem megalapozásához a tároló létesítményre vonatkozóan az RHK Kft. benyújtotta az egységes szerkezetű, minden tevékenységet magába foglaló biztonsági jelentést, az üzemeltetési feltételeket és korlátokat tartalmazó dokumentumot, az üzemzavar elhárítási utasítást, valamint a Baleset-elhárítási Intézkedési Tervét.

Mindezzel kívánja igazolni, hogy az üzemeltetés során alkalmazott biztonsági alapelvek és kritériumok teljesülnek, a radioaktív hulladék-tároló létesítmény biztonságosan üzemeltethető. A Rendelet értelmében az üzemeltetési engedély kiadásáról történő döntéshozatal az OAH feladata. Ennek megfelelően az OAH a benyújtott anyagokat jelenleg is vizsgálja és értékeli.

Jogszabályi előírások

Az eljárást az OAH az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény (továbbiakban: Atv.) 17. § (2) bekezdése 15. pontjában meghatározott hatáskörében folytatja le. Ennek során az Atv. és a Rendelet előírásait és követelményeit érvényesíti. Az OAH az eljárás során a radioaktív hulladék-tároló létesítményre vonatkozó részletes tervezési és üzemeltetési biztonsági követelmények maradéktalan teljesülését vizsgálja meg, beleértve:

- a mélységben tagolt védelem elvének teljesülését;

- a radioaktív anyagok környezetbe kerülésének megakadályozásához szükséges fizikai gátak meglétét,
- a radioaktív hulladékok megfelelő puffer és végleges tárolásának biztosíthatóságát,
- a létesítmény külső és a belső eredetű veszélyforrások és veszélyeztető tényezők elleni védettségét,
- a tároló személyzetére, környezetére és a lakosságra gyakorolt hatását, valamint
- a radioaktív anyagok, hulladékok megfelelő kezelését is.

Az OAH a tárgyi eljárásba – a vonatkozó 112/2011. (VII. 4.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően – szakhatóságként bevonta a környezetvédelmi és természetvédelmi, illetve bányafelügyeleti hatáskörben eljáró Baranya Megyei Kormányhivatalt. A hatósági eljárás ügyintézési ideje – az engedélyezési eljárás 2017. áprilisi megindításakor hatályos jogszabályi előírások szerint – 6 hónap, amit az OAH főigazgatója egy alkalommal, legfeljebb 90 nappal meghosszabbíthat. Az ügyintézési határidőbe – egyebek mellett – nem számít bele a szakhatóságok eljárásának időtartama, a hiánypótlásra vagy a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére történő felhívástól az annak teljesítéséig terjedő időtartam.

Hatósági felülvizsgálat és értékelés

Az eljárásban az OAH azt vizsgálja, hogy teljesülnek-e az engedélykiadás feltételeként a jogszabályokban előírt biztonsági követelmények, továbbá biztosított-e a tároló létesítmény biztonságos üzemeltetése.

A felülvizsgálat és értékelés az alábbiakra terjed ki:

- a benyújtott dokumentáció teljességére, tartalmi és formai megfelelőségére;
- teljesülnek-e a radioaktív hulladék-tárolókra, illetve a radioaktív hulladékok elhelyezésére vonatkozó érvényes követelmények;
- igazolják-e a benyújtott dokumentumok a nukleáris biztonsági és sugárvédelmi követelmények teljesülését;
- minden szempontból alátámasztja-e a benyújtott dokumentáció a tároló biztonságos üzemeltetését (beleértendő, hogy pl. rendelkezik-e az RHK Kft. a biztonságos üzemeltetéshez szükséges erőforrásokkal).

Az eljárás további menete

A közmeghallgatást követően az eljárás során a hatósághoz benyújtott elemzéseket, információkat, a közmeghallgatáson felmerült szempontokat, javaslatokat, valamint az eljárásba bevont szakhatóságok állásfoglalásait megismerve hozza meg határozatát az OAH az NRHT üzemeltetési engedélyének tárgyában. Ennek során mérlegeli azokat a szempontokat, igényeket, felvetéseket is, amelyeket az ügyfelek egyéb helyen és formában terjesztenek elő az eljárás során.

A közmeghallgatás jegyzőkönyvét és az engedélyezési eljárásában hozott határozatát az OAH hirdetmény útján fogja közzétenni Bácsalmási polgármesteri hivatalának hirdetőtábláján, a közigazgatási hirdetmények portálon (<http://hirdetmenyek.magyarorszag.hu>), az OAH-székház (1036 Budapest, Fényes Adolf u. 4.) portáján, valamint az OAH honlapján (www.oah.hu). A határozat a közzétételét követő tizenötödik napon válik közzétetté. A hatályos jogszabályi előírások szerint a határozat ellen fellebbezést benyújtani nem lehet, de annak bírósági felülvizsgálatát az ügyfelek – a közzétételtől számított harminc napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de az OAH-hoz benyújtott – kereseti kérelem útján kezdeményezhetik.